

SCHRIJFTAKEN IN 2024-2025:

DE IMPACT VAN GENERATIEVE AI @FBW

Kader voor faculteiten, opleidingen en lesgevers in voorbereiding van academiejaar 2024 – 2025 – aangepaste presentatie voor CKO van 5/3/2024

... kiest voor een verantwoord gebruik van GAI-tools in onderwijs met bijzondere aandacht voor

- de impact op het leren van de student,
- de validiteit van de evaluatie,
- de ethische implicaties,
- de voorbereiding van onze studenten op het werkveld en de maatschappij met GAI.

DE UGENT...

... kiest ervoor om het verantwoord gebruik van GAI-tools vanaf academiejaar 2024-2025 expliciet toe te laten voor **elke masterproef**.

... kiest ervoor om het verantwoord gebruik van GAI-tools vanaf academiejaar 2024-2025 in **andere (schrijf)taken** aan te moedigen en enkel te verbieden indien realistisch en noodzakelijk voor het evalueren van de competentie(s).

Het voorstel is om dit ook in het OER 2024-2025 te verankeren.

VOORJAAR 2024

Aan alle faculteiten, opleidingen en lesgevers wordt gevraagd om in voorbereiding van de studiefiches voor 2024-2025:

1. de masterproef en bijhorende studiefiche en masterproefreglement te herbekijken.
2. alle schrijftaken in de opleiding te herbekijken.

OVERZICHT VAN DE ONDERDELEN IN DEZE PRESENTATIE

1. Lesgevers herbekijken hun schrijftaken

2. GAI in onderwijs op langere termijn

3. Ondersteuning rond GAI in onderwijs

VERANTWOORD GEBRUIK ALS VOORWAARDE

- Het gebruik van GAI-tools in de masterproef en in andere (schrijf)taken kan enkel toegelaten, ondersteund en aangemoedigd worden op voorwaarde dat het gebruik op **een verantwoorde manier** gebeurt.
- Het gebruik van GAI-tools gaat immers ook samen met heel wat **limieten, risico's en ethische implicaties**. De [onderwijstip](#) over GAI geeft daarvan een overzicht.

RISICO'S EN ETHISCHE IMPLICATIES

- **Schending van privacy**

De huidige GAI-systemen kunnen een schending van de privacy inhouden. Voer dus nooit persoonlijke privacy gevoelige informatie in van uzelf, anderen, respondenten in onderzoek, patiënten, ... Het is strafbaar om data die onder de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) vallen in te voeren of te delen met zulke systemen, tenzij er expliciete afspraken zijn hoe die informatie wordt verwerkt.

- **Betrouwbaarheid (desinformatie en bias)**

De gegenereerde informatie kan inhoudelijk onbetrouwbaar zijn. Zo kunnen bijvoorbeeld onbestaande bronnen, fake foto's, onjuiste tekst worden gegenereerd. De systemen kunnen getraind zijn op mogelijk gekleurd bronmateriaal door mogelijk vooringenomen trainers, waardoor de output geen weerspiegeling is van de realiteit. Controleer dus altijd of de verkregen informatie correct is.

De student en gebruiker blijft altijd verantwoordelijk voor het eigen ingediende werk. De output van GAI moet altijd kritisch getoetst worden aan eigen (vakinhoudelijke) kennis en aan de literatuur.

RISICO'S EN ETHISCHE IMPLICATIES

- **Impact op (wetenschappelijke) integriteit en mogelijkheid van verzonden data**

Het is de verantwoordelijkheid van studenten en onderzoekers die de tools gebruiken om te waken over de kwaliteit van hun onderzoek: geen onjuiste bevindingen presenteren, auteursrechten respecteren door transparant te zijn over de bronnen, geen plagiat plegen door exact te kopiëren van de GAI-tool zonder oorspronkelijke bronvermelding, ...

GAI systemen kunnen ook eenvoudig grote datasets verzinnen van onbestaande proefpersonen of ook onbestaande interviews genereren. Bijzondere aandacht voor deze vorm van fraude is nodig.

- **Ongelijkheid**

Het lijkt alsof GAI in staat is om ongelijkheid weg te werken: alle studenten hebben toegang tot de tools. Er is echter een digitale kloof (bv. tekort aan kennis en durf om ze te gebruiken ...) De makers van de tools bieden meer en meer ook betalende versies aan die veel performanter zijn. Dat werkt net ongelijkheid in de hand.

(noot: Binnen de UGent wordt momenteel bekeken of het mogelijk is een betalende GAI tool aan te kopen en voor iedereen beschikbaar te maken).

- **Ecologische impact**

De bijkomende IT-infrastructuur, de dataopslag en de datatransmissie zorgen voor een aanzienlijke toename van energieverbruik.

VERANTWOORD GEBRUIK ALS VOORWAARDE

- Het gebruik van GAI-tools in de masterproef en in andere (schrijf)taken kan enkel toegelaten, ondersteund en aangemoedigd worden op voorwaarde dat het gebruik op **een verantwoorde manier** gebeurt.
- Het gebruik van GAI-tools gaat immers ook samen met heel wat **limieten, risico's en ethische implicaties**. De [onderwijstip](#) over GAI geeft daarvan een overzicht.

Het is belangrijk dat studenten en medewerkers binnen de UGent deze limieten, risico's en ethische implicaties **kennen en er op een gepaste manier (leren) mee omgaan**.

1. Lesgevers herbekijken hun schrijftaken

PROBLEEMSTELLING

Voor schrijftaken geldt dat

1. studenten de **GAI-tools** volop **gebruiken** maar zich onzeker voelen wat mag en wat niet mag.
2. **de validiteit** van de evaluatie van schrijftaken niet meer gegarandeerd is. Meten we nog voldoende wat we willen meten? Taken en evaluaties zijn vaak nog niet aangepast aan het gebruik van GAI door studenten.
3. Verbod of controle op GAI is een **onhaalbare** opdracht als de schrijftaak niet onder gecontroleerde omstandigheden gebeurt.
4. Het **werkveld** gebruikt GAI en verwacht dat onze studenten tijdens hun opleiding op een verantwoorde manier met GAI-tools leren omgaan en ze leren gebruiken in contexten die maatschappelijk relevant zijn.

Analoog met de masterproef geldt voor schrijftaken dat de huidige focus op verbieden versus toelaten en controle **aan herziening toe** is.

➡ **Studenten en lesgevers vragen een duidelijk kader voor verantwoord gebruik van GAI in schrijftaken**

HUIDIGE SITUATIE

Voor de meeste *opdrachten/ papers/ schrijftaken/ groepswerken/ laboverlagen/ lesvoorbereidingen/ onderzoekspapers/ opdrachten programmeren/ reflectieverlagen/ bachelorproeven...* die onder niet-gecontroleerde omstandigheden door studenten worden gemaakt in het kader van een opleidingsonderdeel **gelden nog steeds de doelstellingen, methoden** en (niet-periodegebonden / permanente) **evaluaties** die golden vooraleer studenten konden gebruikmaken van GAI.

De kans is groot dat heel wat **evaluaties** van deze schrijftaken **niet meer valide** zijn en dus niet meer meten wat ze willen meten, namelijk de mate waarin de student de competenties heeft bereikt zonder het gebruik van GAI.

Het is belangrijk dat alle lesgevers met het oog op het onderwijs in volgend academiejaar 2024-2025 hun schrijftaken herbekijken.

BELANGRIJKE REFLECTIEVRAGEN

Gegeven dat studenten op een verantwoorde manier GAI mogen gebruiken voor het maken van schrijftaken die ze onder niet-gecontroleerde omstandigheden uitvoeren vanaf academiejaar 2024-2025:

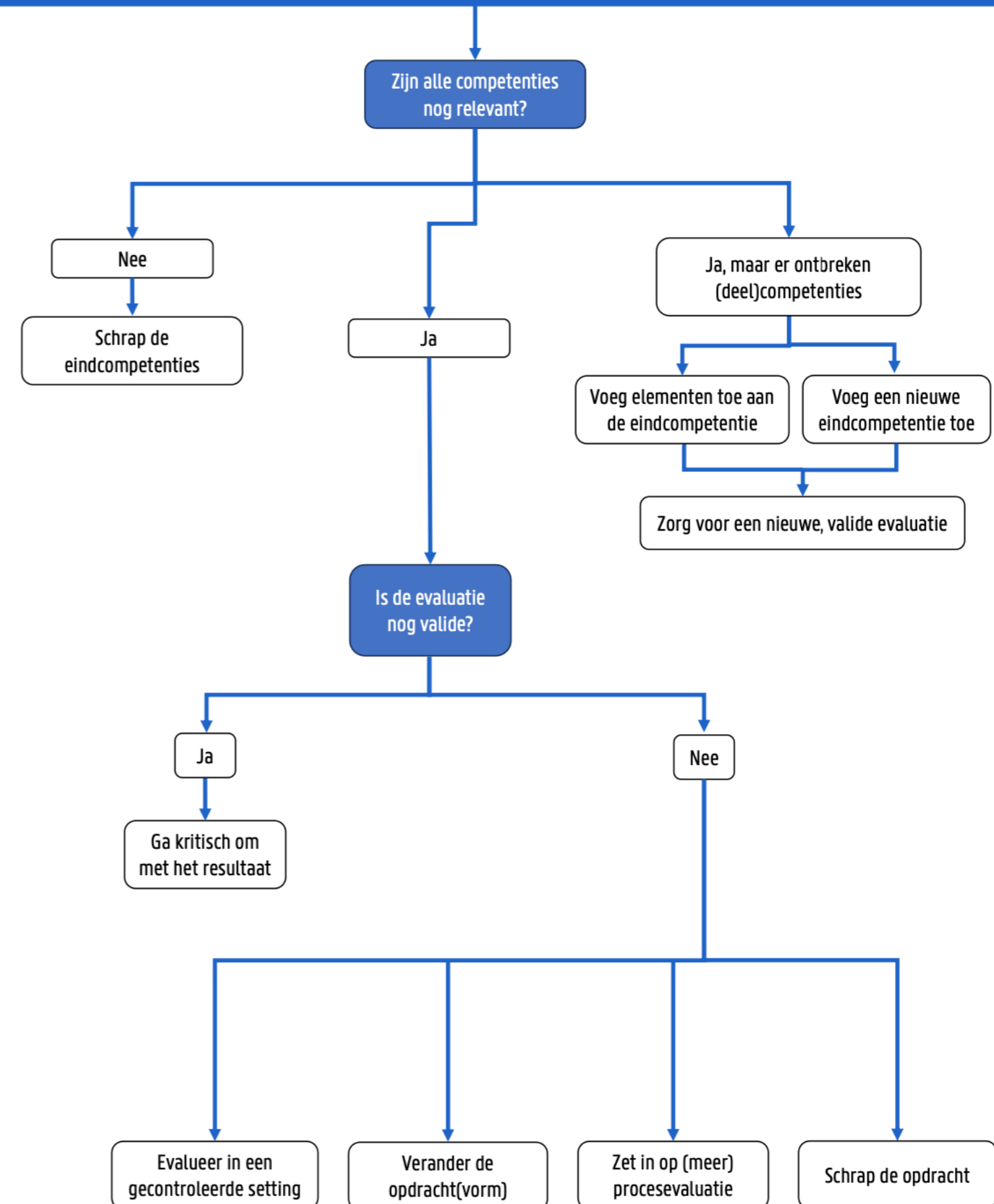
- **Kunnen de huidige leerdoelen of competenties die je verwacht te bereiken met de huidige schrijftaak nog gerealiseerd worden** ervan uitgaand dat studenten gebruikmaken van GAI ?
 - Ja, met dezelfde evaluatie
 - Ja, met een andere of aangepaste evaluatie
 - Nee, de taak meet dan andere competenties die ook relevant zijn (bv. het realiseren van competenties gerelateerd aan GAI-gebruik en/of kritisch reflecteren en/of *prompting*, ...), met een aangepaste evaluatie.
 - Nee, de taak meet andere competenties die niet meer relevant zijn.
 - Nee, maar wel als de taak wordt uitgevoerd onder gecontroleerde omstandigheden en met dezelfde evaluatie.
 - Nee, er moet een andere taak ontwikkeld worden om dezelfde leerdoelen te bereiken met een andere evaluatie.
 - Nee, een andere taak ontwikkelen en valide evalueren of een taak laten uitvoeren onder gecontroleerde omstandigheden is niet mogelijk.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

- Afhankelijk van de antwoorden op de reflectievragen zijn **verschillende oplossingen mogelijk**:
 - Alles kan **blijven** zoals het is.
 - De **competenties** die je verwacht te bereiken met de taak worden aangepast en/of
 - de **taak** wordt aangepast en/of
 - de **evaluatie** wordt aangepast.
- Het is niet zinvol/mogelijk om de competenties en/of de taak en/of evaluatie aan te passen, dus de taak **vervalt**. De competenties die je met de taak wou bereiken en toetsen zijn niet meer belangrijk of worden op het examen getoetst of worden in een ander vak getoetst.

STAPPENPLAN

→ Antwoorden op deze reflectievragen en oplossingen via het doorlopen van het stappenplan [‘Impact van GAI op de evaluatie van \(schrijf\)taken’](#)

IMPACT OP STUDIEFICHES BIJ SCHRIJFTAKEN

- **Studiefiche van het opleidingsonderdeel aanpassen** na herbekijken van de taak en eventueel na bespreking binnen de opleiding.
- Wat eventueel aan te passen?
 - eindcompetenties
 - didactische werkvormen
 - rubriek evaluatievormen
 - Indien er een expliciet verbod op gebruik GAI-tools wordt ingeschreven, zorg ervoor dat dit noodzakelijk en realistisch is (bv. bij taken onder gecontroleerde omstandigheden waarbij *on campus* onder toezicht op pc wordt gewerkt)
 - rubriek eindscoreberekening

PERSPECTIEF VAN DE OPLEIDING

1. Waar in het programma en **in welke opleidingsonderdelen zijn er (schrijf)taken?** => Kunnen die in kaart worden gebracht?

2. Is de evaluatie van deze (schrijf)taken nog valide?
 - a. **Alle lesgevers herbekijken** hun (schrijf)taken en kunnen de reflectievragen en het stappenplan daarvoor gebruiken.
 - b. Lesgevers maken **afspraken met de opleiding** als leerdoelen en/of evaluaties van taken worden gewijzigd, of taken niet meer valide kunnen worden geëvalueerd en vervallen.
 - c. Binnen de opleiding is **mogelijks een bredere oefening** noodzakelijk, eventueel op langere termijn, om na te gaan welke basiscompetenties studenten moeten bereiken zonder het gebruik van GAI en op welke manier die gecontroleerd geëvalueerd kunnen worden.

2. GAI in onderwijs op langere termijn

DE LANGERE TERMIJN (1)

De komst van GAI heeft niet enkel impact op de masterproef en schrijftaken, het heeft ook impact op andere opleidingsonderdelen zoals bv. het **gebruik van AI bij programmeren**.

In de komende academiejaren zullen opleidingen moeten nadenken over de impact op opleidings- en eindcompetenties, onderwijsactiviteiten en evaluaties doorheen het opleidingsprogramma.

Hierbij zal het **belangrijk** zijn om:

1. **kritisch te reflecteren over opleidingscompetenties** in tijden van GAI, te beslissen welke basiscompetenties studenten ook zonder GAI moeten verwerven, hoe competenties en ook onderwijsactiviteiten en leermateriaal moeten worden aangepast, en hoe optimaal kan gezorgd worden voor een valide evaluatie. Het aanbieden van geschikte software voor studenten en personeel, en voldoende infrastructuur om academische competenties op een gecontroleerde manier te kunnen toetsen zijn daarbij een belangrijke voorwaarde.
2. **In te zetten op digitale geletterdheid** (waar AI- en GAI-geletterdheid deel van uitmaakt) van lesgevers en van studenten doorheen het programma. Opleidingen denken na over de integratie van AI-geletterdheid als transversale competentie en/of integreren AI-geletterdheid in een nieuw of bestaand opleidingsonderdeel (bv. Academische vaardigheden).

DE LANGERE TERMIJN (2)

Naast de impact op de opleiding heeft de komst van GAI mogelijk **impact op het werk dat lesgevers dagdagelijks doen** in het kader van onderwijs.

Denk maar aan:

- taken of examens verbeteren, en het geven van feedback aan studenten,
- ontwikkelen van een syllabus, tekst structureren, samenvatten, verbeteren, ...
- e-mail, lesplan, toetsen/examenvragen ontwerpen,
- afbeeldingen genereren voor een cursus of maken van een powerpoint,
- programmacode of formules genereren (bugs uit programmacode halen, Excelformules creëren ...)
- een chatbot ontwikkelen die antwoordt op vragen van studenten
- ...

Lesgevers kunnen met een aantal van deze zaken nu al aan de slag. Op langere termijn zal een opleiding, een faculteit alsook de UGent een denkoefening rond de meer complexe toepassingen kunnen houden.

3. Ondersteuning rond GAI in onderwijs

ONDERSTEUNENDE DOCUMENTEN

- De [onderwijstip](#) rond GAI: ChatGPT en andere generatieve AI-systemen met impact op UGent-onderwijs
- De handleidingen met stappenplannen voor het herbekijken van:
 - [de masterproef](#)
 - [andere schrijftaken](#)
- De webpagina voor studenten: <https://www.ugent.be/student/nl/studeren/tools-lesopnames/chatgpt>
- Online leerpad basiskennis en -gebruik GAI voor studenten (in ontwikkeling, klaar april 2024)
- Online leerpad basiskennis en -gebruik GAI voor lesgevers en andere medewerkers (in ontwikkeling, klaar mei 2024)

ONDERSTEUNING IN DE VORM VAN WORKSHOPS

In overleg met de facultaire ondersteuners/FDO is het mogelijk om workshops te voorzien:

- op niveau van de faculteit
- op niveau van de opleiding

Mit (Annemarie) is DOWA-contactpersoon voor GAI in onderwijs

Voor alle vragen : Annemarie.leuridan@ugent.be